

Programma Sociaal Domein

Inleiding Programma Sociaal Domein

Inleiding

Perspectief jaarverslag sociaal domein 2023

Zorg en ondersteuning, werk en inkomen, (passend) onderwijs en preventief beleid, met name rond jeugd en gezondheid vormen het hart van het Programma Sociaal Domein. Dit programma streeft er naar dat de inwoners van Twenterand – al dan niet met ondersteuning - mee kunnen doen in de samenleving. Zowel thuis, in de buurt, bij een vereniging of organisatie of op het werk. Alle mogelijkheden (eigen kracht) van inwoners en hun omgeving worden hierbij benut. Waar dat niet lukt worden inwoners hierbij geholpen of ondersteund. De sociaaleconomische problematiek in onze gemeente is stevig en dus de opgave in het sociaal domein ook fors.

Terugkijkend naar het jaar 2023 onderscheiden wij de belangrijke resultaten:

Beleidsmatig zijn de opgaven verwoord in onze nieuwe Integrale beleidsnota Sociaal Domein 2023-2026 (IBN), welke in de Raad van 11 juli 2023 unaniem is vastgesteld. Deze nota vormt tevens de uitwerking van het collegeprogramma, waarin het scenario Economisch sterk met een sociaal kloppend hart is uitgewerkt. Hierin zijn ook diverse punten uit het coalitieakkoord, zoals inclusie en mantelzorg meegenomen. De IBN is inmiddels nader uitgewerkt in de Maatschappelijke Agenda (MAG) samen met het veld. Ons programma Transformatie wordt hiermee nieuw leven ingeblazen. Ter ondersteuning hiervan zijn tijdelijke rijksmiddelen beschikbaar (SPUK GALA). Deze dragen bij aan preventief werken, wat wij belangrijk vinden!

In algemene zin is de uitvoering van het programma sociaal uit de begroting 2023 op koers verlopen. Plannen, zoals het integraal huisvestingsplan (IHP), aanpassing van verordening Wmo (ivm normenkader; de pgb bezuiniging bleek niet haalbaar om juridische redenen) en SMI (sociaal medische indicatie), de invoering was en strijk-service en andere bezuinigingen (CJG, opvoeding/PGJ) zijn ingezet. Extra is geïnvesteerd op gezinswerk en POH-jeugd. Het dossier jongerenwerk heeft via een tendersubsidie tot een uitkomst geleid waarbij ZorgSaam Twenterand voor 2 jaar de subsidie verkregen heeft.

Zorgen en verwachte kosteneffecten zijn er helaas ook. Zowel door het moeten gaan betalen van reële tarieven jeugd en Wmo (per 2023), nieuwe inkoop (doelgroepenvervoer) en CAO stijgingen, meer dan regulier (zoals bij Jeugdbescherming). Daarnaast is er zorg wegens zorgaanbieders die melden dat ze in financiële problemen raken of zijn. De raad is hier apart over geïnformeerd. Naast oplossingen zoeken hiervoor, vergde dit ook veel personele inzet en inhuur (regionaal). Daarnaast hebben we te maken met relatief veel open einden regelingen, en hogere instroom/caseload (Wmo, leerlingenvoer nieuwe schooljaar). Tenslotte zijn er wachttijden regionaal, waar we in Twente op inzetten. De lokale wachttijden bij de toegang zijn inmiddels teruggedrongen door extra inzet en we werken nu aan een adequate basis hiervoor (zie ook kadernota 2024). We hebben actief geïnformeerd met onze nieuwsbrief sociaal domein (2x per jaar) en wij kijken terug op een prima samenwerking met de Adviesraad Sociaal Domein.

Samen met de sub-regio gemeenten (Almelo, Hellendoorn, Wierden, Rijssen-Holtten) zijn dit jaar twee onderwijs-zorgarrangementen uitgevoerd op scholen voor speciaal onderwijs. Een onderwijszorgarrangement is een samenwerking tussen ouders, onderwijs en jeugdhulp. Gezamenlijk brengen zij in kaart welke ondersteuning een kind nodig heeft en maken hier afspraken over. Het betreft een onderwijs-zorg klas op de Elimschool en een onderwijszorg arrangement op de Rietpluim. Het blijft van groot belang om voldoende pleegouders te hebben. Bij de start van de Week van de Pleegzorg werd de nieuwe landelijke wervingscampagne 'Jouw huis een 2e thuis' gelanceerd. Twenterand heeft deze week, in samenwerking met Stichting Jarabee, afgetrapt met een kick-off die in het teken van verbinding en uitwisseling stond. Tijdens de Week van de Pleegzorg zijn ook de bestaande pleeggezinnen extra in het zonnetje gezet en zijn er bezoeken geweest van het college aan pleeggezinnen.

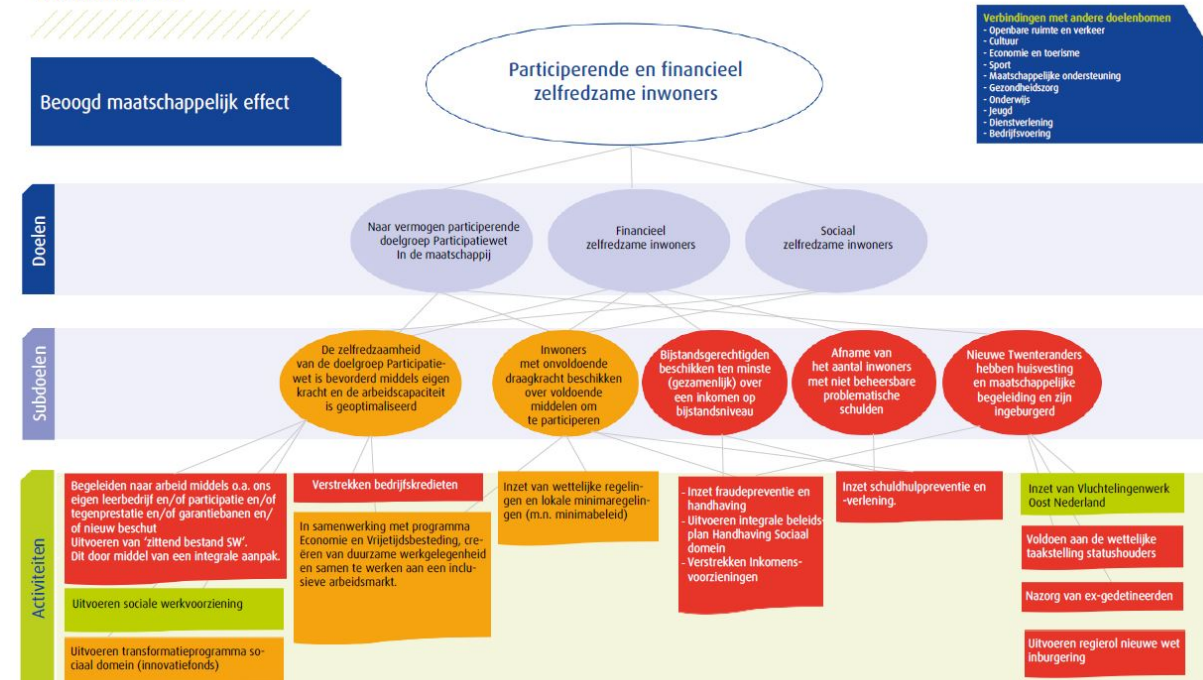
De grote landelijke trajecten zoals Hervormingsagenda jeugd, het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming worden steeds concreter zowel in inhoud als in financiële impact en worden intensief gevolgd, met name ook in SamenTwente-verband. De lokale toegang is mede hierom aan een herijking toe. Een project is hiertoe gestart. Landelijke actualiteiten als het opvangen van ontheemden/vluchtelingen en huisvesten van migranten en bestaanszekerheid (o.a. door Meldpunt Geldzorgen) hebben in 2023 veel aandacht gehad en dat zal ook komend jaar aan de orde zijn.

Tenslotte mag niet onvermeld blijven dat het real-time dashboard sociaal domein een eerste oplevering heeft gehad in 2023. Dit was een grote bestuurlijke wens. De komende tijd zal worden gewerkt aan het opdoen van ervaring hiermee en verfijning.

Doelenboom Sociale Zaken

Doelenboom

Sociale zaken | 2023

Beoogd maatschappelijk effect

Participerende en financieel zelfredzame inwoners

Doel: Naar vermogen participerende doelgroep Participatiewet In de maatschappij

Het doel van de Participatiewet is om mensen zoveel mogelijk te laten participeren op de reguliere arbeidsmarkt. De gemeente kan voor iedereen dezelfde instrumenten en voorzieningen inzetten. Hierbij wordt zoveel mogelijk uit gegaan van de eigen kracht van de inwoner.

Doel: Financieel zelfredzame inwoners

Het hebben van werk of een zinvolle dagbesteding is een van de dingen die meedoen in de samenleving mogelijk kan maken. Het zorgt voor ritme en structuur en het geeft eigenwaarde. We willen dat elke inwoner van de gemeente Twenterand de mogelijkheid krijgt om naar vermogen mee te doen aan de samenleving. We ondersteunen inwoners die niet zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien met een uitkering. Voor de meest kwetsbaren uit onze samenleving ligt er een opgave wat betreft het vinden van passend werk.

Kinderen moeten zich kunnen ontplooiën, hun eigen mogelijkheden ontdekken en ontwikkelen en volop mee kunnen doen in de samenleving. Belangrijk is dat zij perspectief houden op een gelukkig leven. Elk kind moet niet alleen kunnen beschikken over voedsel, kleding en andere basisbehoeften, maar moet ook mee kunnen op schoolreis, lid van de bibliotheek kunnen worden en bijvoorbeeld wekelijks kunnen sporten of muziek maken.

Doel: Sociaal zelfredzame inwoners

Wat hebben we bereikt

Subdoel: De zelfredzaamheid van de doelgroep participatiewet is bevorderd middels eigen kracht en de arbeidscapaciteit is geoptimaliseerd

Wat hebben we daarvoor gedaan

- In samenwerking met programma Economie en Vrijtijdsbesteding, creëren van duurzame werkgelegenheid en samen te werken aan een inclusieve arbeidsmarkt.

Omschrijving

Voor Twenterand willen we graag een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen met arbeidsvermogen in staat wordt gesteld om mee te doen in de samenleving. Mede als gevolg van het in eigen regie nemen van de WSW. Hierbij gaat het ook om duurzame plekken voor mensen met een arbeidsbeperking of een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Hier is niet alleen draagvlak voor nodig, maar ook creativiteit.

Bij diverse organisaties is deze creativiteit te vinden. Zo zijn er voorbeelden van ondernemers die zorgen dat werknemers aan het werk kunnen blijven door bij collega-ondernemers een baan te creëren maar ook ondernemers die samen met de werknemer kijken naar de persoonlijke omstandigheden, om uitval te voorkomen. Als mensen met een arbeidsbeperking meer kansen krijgen en vaker bij een reguliere werkgever aan de slag gaan, ontstaat er een meer inclusieve arbeidsmarkt. De opgave is om bedrijven – vanuit hun bedrijfsbelang – meer te laten bijdragen aan de gemeentelijke programmadoelen. Deze doelen richten zich niet alleen op economie, maar zeker ook op bevorderen van (arbeids-)participatie, duurzaamheid en leefbaarheid. Twenterand onderneemt al initiatieven met ondernemers op dit punt en de komende tijd gaan we verder werken aan een netwerk van sociale ondernemers die participatieplekken beschikbaar stellen voor inwoners die nog niet op eigen kracht aan het werk kunnen (conform coalitie akkoord). In de voortgangsrapportages inclusieve arbeidsmarkt zullen we conform de motie rapporteren. Gelukkig zijn er veel bedrijven en organisaties die een maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen.

Naar aanleiding van de integrale beleidsnota sociaal domein worden acties voor de inclusieve arbeidsmarkt verder vormgegeven.

De gemeente geeft als werkgever het goede voorbeeld om een inclusieve arbeidsmarkt te promoten. Zo heeft de gemeente onlangs het keurmerk prestatieladder socialer ondernemen 30+ behaald.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Inwoners met onvoldoende draagkracht beschikken over voldoende middelen om te participeren

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Minimabeleid**

Omschrijving

Met de stijgende energieprijzen en hoge inflatiecijfers staat het thema bestaanszekerheid hoog op de agenda. Voor Twenteranders met een laag inkomen bestrijden we de gevolgen van armoede met onze lokale minimaregelingen.

Mede naar aanleiding van het rekenkameronderzoek naar het minimabeleid gaan we de regelingen en de werkzaamheden van de verschillende stichtingen op dit terrein (Boot, Manna, Leergeld, Sport- en Cultuurfonds, Stichting Urgente Noden etc.) beter op elkaar afstemmen. De basis ligt hiervoor in ons Integraal Beleidsplan Sociaal Domein en dit is nader uitgewerkt in de Maatschappelijke Agenda.

Om het financiële leed door de energiearmoede te ledigen heeft de gemeente Twenterand op verzoek van het Rijk ook in 2023 een energietoeslag van € 1300 uitgekeerd. Iedereen die in 2022 de energietoeslag heeft ontvangen heeft ambtshalve (zonder aanvraag te hoeven doen) de energietoeslag voor 2023 ontvangen, mits de omstandigheden van het huishouden niet zijn veranderd. Uit landelijk onderzoek is gebleken dat deze energiebijdrage echt impact heeft gehad op het bestrijden van armoede.

Op het gebied van bestaanszekerheid hebben we in 2023 naast de verstrekking van energietoelagen vooral samengewerkt met onze armoedepartners in Twenterand om de armoedebestrijding nog verder te optimaliseren. Dit heeft o.a. geleid tot een toename van het gebruik van het Jeugdfonds Sport en Cultuur, het opzetten van een Volwassenfonds, het verbreden van de dienstverlening van de St. Leergeld Twenterand en het faciliteren (door middel van een kernbudgetsubsidie) van een kledingbank voor volwassenen.

Wat schuldhulpverlening betreft profileren we het gemeentelijk Meldpunt Schulden steeds meer als laagdrempelig loket voor iedereen met vragen op het gebied van financiën. Dit is -zeker nu met de huidige problematiek- hard nodig. We bereiken hiermee dat inwoners met financiële problemen vroegtijdig hulp zoeken en dat daardoor zwaardere problemen voorkomen kan worden. Op termijn zal dit moeten leiden tot een lagere afname van de dienstverlening door de Stadsbank.

In 2023 is er uitvoering gegeven aan de gemeentelijke taken in het kader van de Kinderopvangtoeslagaffaire. Het Meldpunt Geldzorgen is verantwoordelijk voor deze uitvoering. We hebben op basis van de gegevens van de Belastingdienst 29 huishoudens kunnen bereiken. Met 5 huishoudens hebben we gesproken over ondersteuningsmogelijkheden; 1 huishouden heeft afgezien van een aanvraag en aan twee huishoudens is ook daadwerkelijk een brede ondersteuning toegekend. Er lopen nog 2 aanvragen die in het kalenderjaar 2024 afgehandeld zullen worden.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Bijstandsgerechtigden beschikken ten minste (gezamenlijk) over een inkomen op bijstandsniveau

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Begeleiden naar arbeid middels o.a. ons eigen leerbedrijf en/of participatie en/of tegenprestatie en/of garantiebanen en/of nieuw beschut

Omschrijving

Met de komst van de Participatiewet is de sociale werkvoorziening op slot gegaan en zijn de instrumenten nieuw beschut werk en structurele loonkostensubsidies toegevoegd aan het palet van instrumenten om mensen aan het werk te helpen. De gemeente Twenterand is een van de koplopers op het gebied van nieuw beschut en het inzetten van loonkostensubsidies voor met name de doelgroep afkomstig van het VSO/PRO onderwijs. De gemeente Twenterand vindt het belangrijk dat deze kinderen voortijdig worden begeleid richting duurzame arbeid. Het voordeel van dit succesvolle beleid is dat er weinig jongeren thuis op de bank zitten en dat wij als gemeente daarvoor per 2022 worden gecompenseerd door het rijk wat voorheen niet zo was.

Zoals hierboven vermeld is de sociale werkvoorziening op slot gegaan. Er is een nieuwe organisatie Ontplooi neergezet. De mensen met een indicatie SW en afkomstig uit de gemeente Twenterand, zijn in dienst bij de gemeente Twenterand.

Ook zijn we wederom gecertificeerd voor de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO). Dit is tool voor de werkgever hoe deze presteert op het gebied van sociaal ondernemen. De gemeente Twenterand heeft de hoogste score behaald. Naast de mensen die een SW indicatie hebben waren er op de peildatum 18 personen uit het doelgroepenregister werkzaam binnen de gemeente Twenterand op verschillende afdelingen.

Vanaf eind 2023 voert de gemeente Twenterand weer zelf de aanvragen levensonderhoud uit. Dit ging daarvoor via de gemeente Almelo.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Nieuwe Twenteranders hebben huisvesting en maatschappelijke begeleiding en zijn ingeburgerd

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Uitvoeren regierol nieuwe wet inburgering

Omschrijving

Het kalenderjaar 2023 stond vooral in het teken van de nationale opvangcrisis.

Op inburgeringsgebied is de basisinfrastructuur goed in orde; er is een continue samenwerking met Vluchtelingenwerk op het gebied van maatschappelijke begeleiding en op het gebied van inburgering zijn er vrijwel geen wachttijden. Op huisvestingsgebied werden weer alle zeilen bijgezet om de taakstelling te halen. Dit laatste heeft onder andere te maken met het verminderen van de druk op de opvang van met name asielzoekers c.q. statushouders in de AZC's

In 2023 zijn we blijven lobbyen bij de VNG en het Rijk om voldoende middelen te krijgen voor de uitvoering van de wettelijke taken in het kader van de inburgering. Zoals eerder bij uw Raad aangeven zijn de ambities hoog, maar de middelen nog steeds onvoldoende. In 2023 zijn er mede daardoor extra incidentele gelden ontvangen voor de onderwijsroute.

Wij zullen uw Raad via de stand van zaken notities op de hoogte houden van de financiële uitdaging en de ontwikkelingen binnen de taakstelling en de opvangcrisis.

- **Voldoen aan wettelijke taakstelling statushouders c.a.**

Omschrijving

Opvang ontheemde Oekraïners

In het kalenderjaar 2023 hebben we forse stappen gezet in de realisatie van huisvesting van ontheemde Oekraïners. De taakstelling voor Twenterand bedroeg 191 (5,3% van de Twentse opgave). Eind 2023 hebben we op onze locaties in Vriezenveen en Den Ham in totaal circa 270 opvangplekken gerealiseerd.

Bij de realisatie van deze opgave heeft ons college alle omwonenden, uw Raad en stakeholders meegenomen. De insteek van ons college is om zichtbaar en aanspreekbaar te zijn met focus op een zo breed mogelijk draagvlak van de inwoners van onze gemeente.

Het beste voorbeeld van deze succesvolle aanpak is de huisvesting van ontheemde Oekraïners in de wijk Westerdok. Door te luisteren en te anticiperen op de behoeften van Westerdokkers hebben we niet alleen een stevig draagvlak gekregen voor de huisvesting van ontheemde Oekraïners in deze wijk, maar ook samen met Westerdokkers een nieuw speelveld en honden uitlaat pad gecreëerd en hebben we samen nagedacht over een betere opvang locatie in Westerdok. De opvang locatie is verplaatst op basis van onze gesprekken.

Het resultaat van al onze inspanningen is dat de Westerdokkers zich (weer) gehoord voelen en dat de leefbaarheid in de wijk duidelijk is toegenomen. We zijn als college ontzettend trots op dit resultaat.

Huisvesting statushouders

Twenterand heeft niet geheel voldaan aan de wettelijke taakstelling voor het kalenderjaar 2023. De cumulatieve achterstand bedroeg 19. Ondanks de grote inspanningen van Twenterand (in casu; een realisatie van 63 statushouders in 2023), heeft de provincie in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht deze inspanningen niet beloond. De kleurcode is nu oranje. Dit houdt in dat het toezicht van de provincie verscherpt wordt.

Metingen

Beleidsdoelen	2023	2022	2021	2020	2019	2018	Bron
Naar vermogen participerende (niet) uitkeringsgerechtigden							
Aantal uitkeringsgerechtigden* (participatiewet)	398	394	403	432	442	462	CIV
Aantal personen met een loonkostensubsidie (nieuwe indicator 2021)	138	135	115	97	-	-	CIV
Aantal uitkeringsgerechtigden (IOAW/IOAZ)	15	17	22	22	24	25	CIV
Aantal activeringstrajecten	226	320	235	330	334	366	CIV
Aantal Wsw 'zittend bestand' in arbeidsjaren	219	223	221	255	267	267	meicirculaire
Aantal taakstelling vergunninghouders	75	57	29	38	28	50	Min. Justitie en Veiligheid
Financieel zelfredzame inwoners							
Aantal aanvragen bijzondere bijstand**	444	458	553	432	562	471	CIV
Aantal personen die uitgestroomd zijn naar werk***	120	116	59	44	70	76	CIV
Aantal aanvragen inkomenstoeslag**	314	310	338	404	327	307	CIV
Aantal personen die beroep doen op de studietoeslag**	11	14	17	11	8	11	CIV
Sociaal zelfredzame inwoners							
Aantal personen die beroep doen op de Meedoenregeling**	375	359	309	218	423	400	CIV
Aantal personen die beroep doen op de jeugd sport en cultuurfonds	148	105	165	124	163	105	extern
Beschut werk	19	17	17	11	11	5	Ministerie van SzW
Aantal kinderen schoolpakket	75	66	70	95	79	60	Interne systemen

* betreft het aantal uitkeringspartijen

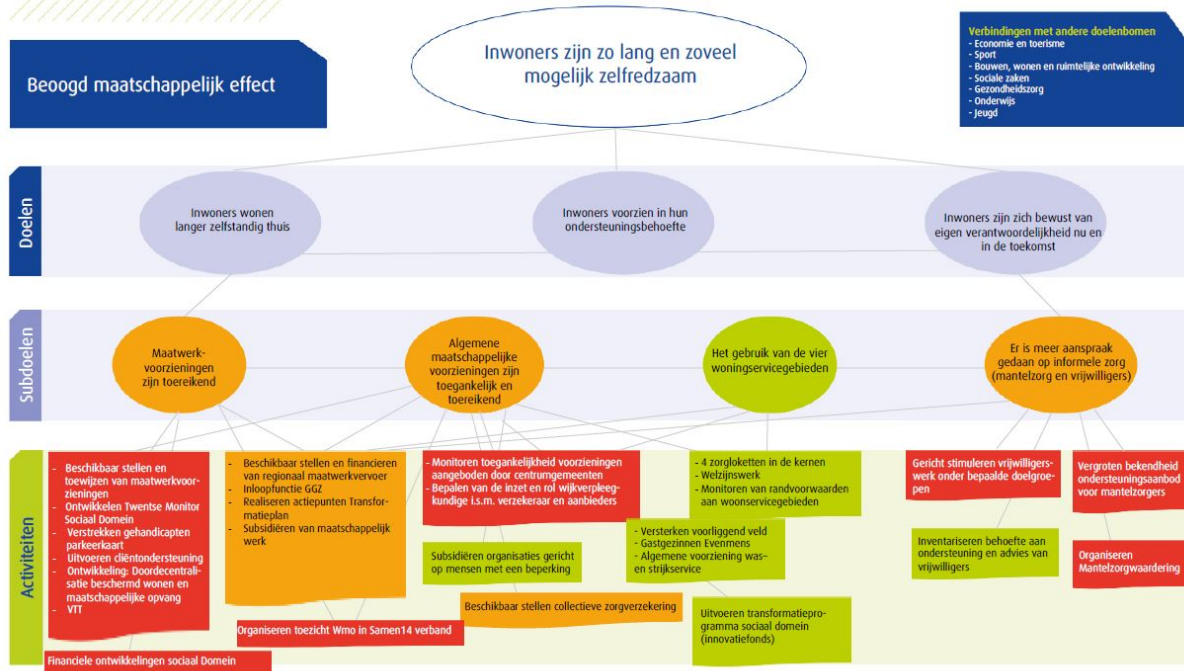
** betreft per 2021 het aantal toegekende aanvragen

*** vanaf 2022 vermelden we het totale aantal uitgestroomde personen uit de bijstand

Doelenboom Maatschappelijke ondersteuning

Doelenboom

Maatschappelijke ondersteuning | 2023

Beoogd maatschappelijk effect: Inwoners zijn zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Doel: Inwoners wonen langer zelfstandig thuis

Wij streven als Twenterand na dat inwoners zo lang mogelijk zelfredzaam blijven, het liefst in de eigen woning. We voorzien zo goed mogelijk, direct of indirect, in de diverse ondersteuningsbehoeften van inwoners. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers om in dit doel te voorzien.

Doel: Inwoners voorzien in hun ondersteuningsbehoefte

Het doel van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is dat inwoners worden voorzien in hun ondersteuningsbehoefte. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om nog meer op eigen kracht en samen met het eigen netwerk te komen tot oplossingen. De inwoner en zijn omgeving staan daarbij centraal. We stimuleren inwoners om hun eigen mogelijkheden en verantwoordelijkheden in te zetten. Een maatwerkvoorziening is het sluitstuk van de Wmo. Eerst beoordelen we de eigen kracht van de inwoner en kijken we naar algemene voorzieningen. Daar waar nodig zetten we een maatwerkvoorziening in om in de ondersteuningsbehoefte van de inwoner te voorzien.

Doel: Inwoners zijn zich bewust van eigen verantwoordelijkheid nu en in de toekomst

We bevorderen het bewustzijn onder de inwoners van hun eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Inwoners worden gestimuleerd en ondersteund om in eerste instantie op eigen kracht en gezamenlijk met de mensen uit hun omgeving tot oplossingen voor problemen te komen.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Financiële ontwikkelingen Sociaal Domein
Omschrijving
Ontwikkelingen financiën sociaal domein

Zoals al gemeld in de begroting en Berap 2023 zijn er vele ontwikkelingen met een (mogelijk) financieel effect binnen het sociaal domein. Er wordt zo scherp mogelijk geraamd maar risico's blijven er altijd. In brede zin blijft er in het sociaal domein sprake van openeinderegelingen, gedurende het jaar kunnen er uitgaven bijkomen die nu nog niet konden worden voorzien, bijvoorbeeld vanwege onvoorziene omstandigheden. Als voorbeeld noemen wij effecten rond reële tarieven en zorgaanbieders in financiële nood. Daarbij speelt bij Wmo ook de vergrijzing waarbij de zorgvraag (zoals hulpmiddelen, huishoudelijke ondersteuning, vervoer en begeleiding aan huis) bij gemeenten toeneemt. We zagen al extra druk op de voorzieningen (met name Huishoudelijke ondersteuning) met daarmee ook duidelijke druk op onze toegang. In 2023 speelden ook inkooptrajecten, zoals bijv. het doelgroepenvervoer. Dit kan kosteneffecten tot gevolg hebben, hierbij geldt ook de gestegen inflatie, loonkostenstijgingen en grondstofprijzen waarmee rekening dient te worden gehouden. In deze verantwoording merkt u dat deze variabelen zich in meer en mindere mate hebben voorgedaan. Ondanks kostenstijgingen blijven wij ons inspannen om ook verder te transformeren en te besparen. De inzet van onze lokale acties werpt vruchten af, zowel bij jeugd (POH, CEV) – hierover is een aparte rapportage verschenen – en bij de Wmo: de was- en strijkservice (zie elders binnen deze doelenboom) maar ook wordt er ingezet op nog sterkere sturing op herverstreking van hulpmiddelen in het depot i.p.v. nieuw aan te schaffen.

Er waren in 2023 de nodige ontwikkelingen met (toekomstige) impact op programma Sociaal. Te denken valt bijvoorbeeld aan de aanbestedingen op het gebied van Jeugd, Wmo en vervoer en de uitkomsten van het onderzoek naar reële tarieven voor Jeugd en Wmo. Binnen de doelenboom jeugd is ingegaan op de beleidsontwikkelingen jeugd. In deze paragraaf gaan wij nader in op de ontwikkeling Wmo.

Binnen de Wmo gaan wij in op een viertal inkooptrajecten. Allereerst is in 2023 gewerkt aan de aanbesteding Wmo (begeleiding/dagbesteding), die moet ingaan in 2025. Dit proces ligt op koers. Ten tweede is in 2023 met 12 gemeenten de inkoop Huishoudelijke Ondersteuning afgerond. Vanaf 1 januari 2024 zijn bestaande en nieuwe zorgaanbieders gecontracteerd die huishoudelijke ondersteuning leveren. In de gemeente Twenterand worden in totaal 10 zorgaanbieders gecontracteerd om de komende 5 jaar huishoudelijke ondersteuning te bieden via de Wmo. Het betreft een mix van bestaande en nieuwe aanbieders.

Ten derde heeft de Inkoop Vervoer plaatsgevonden. De in 2017 regionaal afgesloten overeenkomsten voor maatwerkvervoer (incidenteel Wmo-vervoer, Wmo-dagbestedingsvervoer, leerlingenvervoer en jeugdwetvervoer) liepen op 30 juni 2023 af en zijn in 2022 en 2023 opnieuw regionaal Europees aanbesteed. Rondom de gunning van dit vervoer ontstonden echter enkele slepende juridische procedures, welke in juli 2023 noodgedwongen leidden tot een tijdelijk tussentijds contract met Taxi Baan (van 1 augustus 2023 tot 1 augustus 2024) ten behoeve van continuïteit en zekerheid van het vervoer. Hoewel deze noodmaatregel leidde tot verhoogde tarieven (+15%), bleek deze keuze achteraf de juiste. Willemsen de Koning, de eerste gegunde vervoerder, won in juli jl. haar spoedappèl waardoor we na 1 augustus 2024 en de jaren daarna kunnen rekenen op meer gunstigere inkoop tarieven zodat financieel nadelige wijzigingen in het nieuwe contract (leerlingenvervoer) gecompenseerd kan worden. Tenslotte wordt gewerkt aan een goede overgang van de oude naar de nieuwe vervoerder medio 2024.

Als vierde en laatste traject gaan wij in op de inkoop trapliften. Per 1 januari 2023 ging tevens het nieuwe contract van de trapliften Wmo in. Ingevolge een in 2022 uitgevoerde nieuwe regionale Europese aanbesteding kon het contract tegen gunstige tarieven met de oude leverancier Handicare worden voortgezet.

Financiële hoofdlijnen Sociaal Domein

In deze paragraaf worden de belangrijkste financiële hoofdlijnen in het sociaal domein over 2023 geschetst.

Sociale Zaken

Allereerst is het zo dat er sprake is van een voordeel van €1.000.000 op Algemene Bijstand. Dit voordeel wordt verklaard door een lager aantal personen in de algemene bijstand t.o.v. waar oorspronkelijk op begroot was en een toename van uitstroom in de IOAW en IOAZ, meer uitstroom naar werk en een hoger BUIG-budget dan dat begroot was. Het Participatiebudget laat ten opzichte van de BERAP een voordelig saldo zien van €95.000 over 2023. Ook dit wordt veroorzaakt door een lager volume dan waarop begroot was.

Wmo

Huishoudelijke ondersteuning laat een nadelig saldo zien van € 420.000 ten opzichte van de begroting. Dit verschil wordt verklaard door dat er abusievelijk bij de prognose een bedrag aan toegerekende lasten is meegenomen. Wmo voorzieningen laat een voordelig saldo zien van € 180.000. Dit voordelig saldo wordt verklaard doordat er een nieuwe verordening is en er sterker wordt

ingezet op contractmanagement (o.a. voorraadbeheer in het magazijn, welke hulpmiddelen opnieuw kunnen worden uitgegeven i.p.v. nieuw aanschaffen etc.). Het saldo van Wmo-begeleiding komt conform begroting uit (neutraal), dit is inclusief het financiële effect van de reële tarieven. Zonder dit effect zou er sprake zijn geweest van een voordelig saldo van € 180.000,- voor Wmo-begeleiding. De eerdere trend in toename van het volume op het gebied van Wmo-begeleiding, heeft zich gedurende het jaar niet verder doorgezet. PGB Wmo laat een voordelig saldo zien van € 240.000. Dit voordelig saldo wordt verklaard door een lager aantal cliënten t.o.v. waarop begroot is en een lagere uitputting uit het uitvoeringsbudget dan oorspronkelijk begroot was. Waar van toepassing worden de saldi van Wmo verrekenend met de reserve sociaal domein. Per saldo komt Wmo onder aan de streep voor deze belangrijkste posten binnen de Wmo neutraal uit.

Jeugd

Allereerst is er een voordeel zichtbaar van € 250.000 voor Jeugdbescherming. Dit wordt verklaard door het Woonplaatsbeginsel; Twenterand is voor minder jeugdigen met Jeugdbescherming verantwoordelijk geworden (circa 50 jeugdigen minder), wat zich heeft doorvertaald naar minder uitgaven aan zorg, vervoers- en verblijfskosten. Op het gebied van Jeugd is voor Maatwerkdienstverlening 18- sprake van een nadelig saldo van € 180.000*. Dit is inclusief de financiële effecten van de reële tarieven (circa € 300.000). Waar van toepassing worden de saldi van Jeugd verrekend met de reserve sociaal domein. Het saldo van Jeugd komt daarmee op de belangrijkste posten uit op € 70.000* (voordelig).

Vervoer

Leerlingenvervoer kent een nadelig saldo van € 330.000. Het negatieve saldo heeft zich gedurende het jaar verder ontwikkeld als gevolg van verschillende ontwikkelingen, waaronder dat het aantal inwoners met leerlingenvervoer de laatste jaren is toegenomen. Derhalve neemt de noodzaak toe om verder in te zetten en de reeds ingezette lijn m.b.t. persoonlijke vervoersplannen te intensiveren. Daarnaast is het zo dat een toename van inzet van duurder crisis- en solo-vervoer (maatwerkvervoer) - als gevolg van meer situaties die hierom vroegen - van invloed is geweest op de toename van de uitgaven voor leerlingenvervoer. Dit in aanvulling op dat in de berap al een negatief saldo zichtbaar was t.o.v. de begroting

Tenslotte laat Jeugdwet-vervoer een voordeel van € 55.000 zien, terwijl dagbestedingsvervoer Wmo een negatief saldo laat zien van € 30.000.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Algemene maatschappelijke voorzieningen zijn toegankelijk en toereikend

Sinds de invoering van de algemene voorziening was- en strijkservice in 2022 zien we een sterke daling in het aantal inwoners met een maatwerkvoorziening voor de was- en strijktaken. In 2022 waren dit er ruim 600 en nu zijn dit er ongeveer 25. Bijna 40 inwoners maken gebruik van de algemene voorziening. De kosten van de algemene voorziening bedragen voor 2024 ruim €90.000,- en vallen binnen de begroting.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Algemene voorziening was- en strijkservice**

Omschrijving

Sinds de invoering van de algemene voorziening was- en strijkservice in 2022 zien we een sterke daling in het aantal inwoners met een maatwerkvoorziening voor de was- en strijktaken. In 2022 waren dit er ruim 600 en in 2023 zijn dit er ongeveer 25. Bijna 40 inwoners maken gebruik van de algemene voorziening. Er is in 2023 vergeleken met 2022 ca. € 260.000,- minder uitgegeven aan was- en strijkvoorzieningen.

Metingen

Beleidsdoelen	2023	2022	2021	2020	2019	2018	Bron
Maatwerkvoorzieningen zijn toereikend							
Toegekende maatwerkvoorzieningen totaal	2176 ****	3270	3554	3434	3325	2756	Interne systemen
Algemeen maatschappelijke voorzieningen zijn toegankelijk en toereikend							
Aantal mantelzorgers dat de waardebonnen heeft ontvangen	939	803	885	986	1003	682	Stichting Evenmens
Aantal individueel ondersteunde mantelzorgers	400***	236	265	306*	162	203*	Stichting Evenmens
Aantal behandelde cliëntsystemen	414	436	407	437	454	400	Avedan Maatschappelijk werk
Aantal behandelde cliënten	194	197	192	252	275	313	MEE IJsseloevers
Aantal verzekerden collectieve zorgverzekering	1036	1099	1209	1221	1416	1408	Menzis

*In 2018 is er op een andere manier en met een ander systeem geregistreerd. De korte contacten zoals doorverwijzingen, korte vragen en deelname aan cursussen zijn niet meer meegenomen om een beter beeld te krijgen van de individueel ondersteunde mantelzorger.

** De verwachting was dat na corona het aantal individueel ondersteunde mantelzorgers zou stijgen, er is echter groepsaanbod ingezet waardoor steun ook in groepsverband geleverd kon worden. Hierdoor is 2024 realistischer en met de inzichten van nu, lager geraamd.

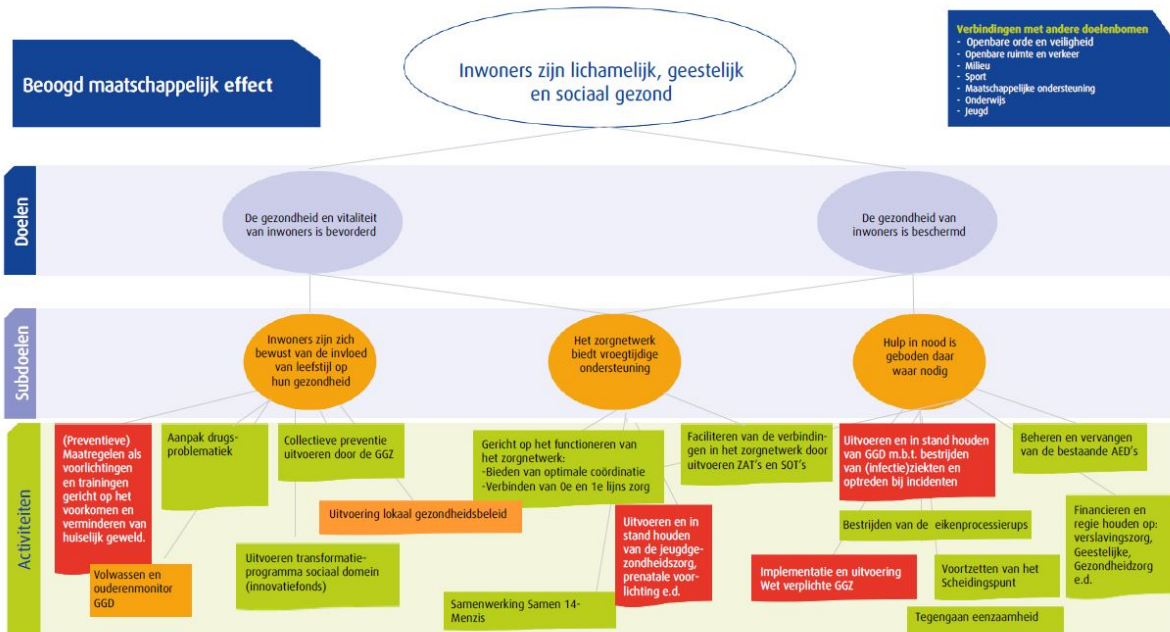
*** Hierbij zijn niet de gesprekken tijdens fiets-en wandeltochten, tijdens activiteiten en het uitreiken van mantelzorgcomplimenten berekend

**** In 2022 liepen vanwege rechtsweg veel voorzieningen binnen huishoudelijke ondersteuning af. De nieuwe indicaties zijn meerjarig afgegeven, hierdoor liepen er naar verhouding minder indicaties af in 2023. Daarnaast speelt de afbouw van de maatwerkvoorziening van de was- en strijkservice mee.

Doelenboom Gezondheidszorg

Doelenboom

Gezondheidszorg | 2023

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond.

Doel: De gezondheid en vitaliteit van inwoners is bevorderd

Gezonde Twenteranders: daar gaan we voor! Bij het schrijven van de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein is het gedachtengoed van positieve gezondheid gebruikt als rode draad. Volgens het concept voor positieve gezondheid, is gezondheid “het vermogen zich aan te passen en eigen regie te voeren, In het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven”. Gezondheid is nauw verbonden met andere leefgebieden van inwoners. Dit maakt een integrale aanpak voor het verbeteren van de gezondheid noodzakelijk. Hierin wordt nauw samengewerkt met andere partijen, zoals het voorliggend veld en GGD Twente maar sinds 2023 ook met partners in de sociale basis van onze inwoners. Denk hierbij aan sportverenigingen en culturele organisaties. Voor de gemeente is het van belang dat haar inwoners gezond en vitaal zijn. Door het bevorderen van gezondheid en vitaliteit kunnen zorgkosten verminderd en soms voorkomen worden. Inwoners die gezond en vitaal zijn kunnen daarnaast een grote bijdrage leveren aan de samenleving door bijvoorbeeld het uitvoeren van vrijwilligerswerk.

Doel: De gezondheid van inwoners is beschermd

Naast het bevorderen van de gezondheid en vitaliteit van inwoners is het ook nodig om deze gezondheid te beschermen. Er zijn meerdere bedreigingen die de gezondheid van mensen kunnen schaden. Door het organiseren van beschermingsmaatregelen probeert de gemeente dit te voorkomen. Gezondheidsbescherming is het geheel van activiteiten en maatregelen dat er toe bijdraagt dat mensen minder worden blootgesteld aan schadelijke omstandigheden.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Hulp in nood is geboden daar waar nodig

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Tegengaan eenzaamheid**
Omschrijving
 Eenzaamheid is zo'n belangrijk begrip dat het inmiddels onderdeel is geworden van het reguliere werk van maatschappelijke organisaties. De aanbesteding voor coördinering en uitrol van het Signaalpunt is gestart, waarbij er aandacht is voor het betrekken van organisaties uit de sociale basis en het uitbreiden van het netwerk rondom eenzaamheid.
- **Beheren en vervangen van de bestaande AED's**
Omschrijving
 Het netwerk in Twenterand van AED's is dekkend! Er is gestart met het trainen van extra burgerhulpverleners en werving van extra instructeurs wordt opgestart.
- **Voortzetten van het Scheidingspunt**
Omschrijving
 Het scheidingspunt heeft in 2023 doorgang gevonden en is verlengd tot 31 december 2024.

Beleidsdocumenten

Krachtige Coalities, Lokaal gezondheidsbeleid 2018-2023
 integrale beleidsnota sociaal domein 2023-2026

Metingen

Beleidsdoelen	2023	2022	2021	2020	2019	2018	Bron
Hulp is geboden waar nodig							
Aantal beschikbare en in kaart gebrachte AED's (incl. AED's in particulier eigendom)	117****	91	91	81	80	88	Hartslagnu.nl
Minimaal aantal inwoners uit Twenterand die staan ingeschreven op www.hartslagnu.nl	938	1100	1011	917	900	1.039	Hartslagnu.nl
Mate waarin hulpverlening bij tijdelijk huisverbod wordt aangeboden (%)*	100%	100%	100%	100%	100%	100%	Avedan Maatschappelijk werk
Mate van acceptatie hulpverlening bij tijdelijk huisverbod (%)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	Avedan Maatschappelijk werk
Aantal basisscholen met voorlichting over middelengebruik	20	0	1**	2**	17	8	Tactus Verslavingszorg, Firstaid

* Tot en met augustus 2020 gaat het om 3 thv's in de gemeente Twenterand

** In verband met de coronamaatregelen zijn verschillende voorlichtingen niet doorgegaan. Met de scholen is afgestemd hoe hiermee om te gaan.

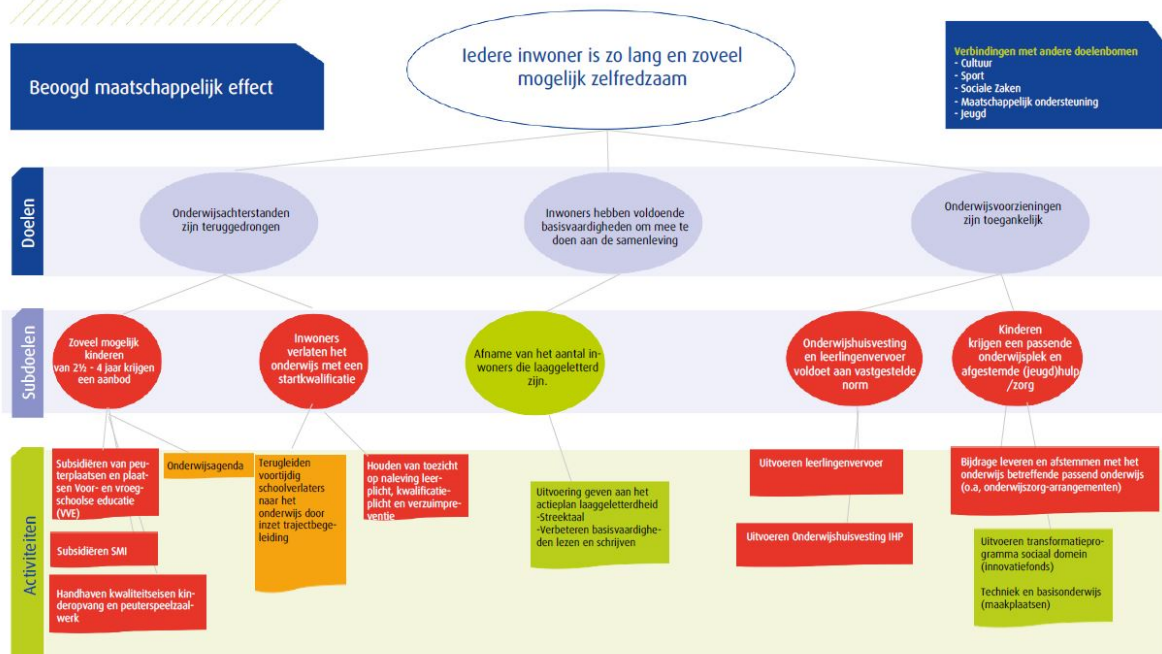
*** In verband met de coronamaatregelen hebben er 7 scholen tot aan de zomervakantie voorlichtingen afgenomen. De aantallen voor de tweede helft na de zomervakantie zullen wederom afhankelijk zijn van corona.

**** 99 van de 117 AED's zijn 24/7 beschikbaar

Doelenboom Onderwijs

Doelenboom

Onderwijs | 2023

Beoogd maatschappelijk effect: Iedere inwoner is zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam

Iedere inwoner is zo lang en zoveel mogelijk zelfredzaam.

Doel: Onderwijsachterstanden zijn teruggedrongen

Het doel van onderwijsachterstandenbeleid is in een vroegtijdig stadium achterstanden en problemen bij kinderen signaleren. Zo kan tijdig de juiste ondersteuning geboden worden en hebben kinderen op vervolgonderwijs een betere start. Tevens hopen we met deze preventieve inzet in de toekomst minder vaak jeugdhulpvoorzieningen in te zetten.

Doel: Inwoners hebben voldoende basisvaardigheden om mee te doen aan de samenleving

Laaggeletterden zijn niet of sterk verminderd in staat om gedrukte of geschreven informatie te gebruiken en kunnen hierdoor minder goed functioneren in de samenleving, thuis en op het werk. Onze doelstelling is om te komen tot een vermindering van de laaggeletterdheid in Twenterand met als resultaat een grotere kans op geluk, gezondheid en groei van onze inwoners.

Doel: Onderwijsvoorzieningen zijn toegankelijk

De voorzieningen voor onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoen aan de normen die in de lokale verordeningen zijn vastgelegd. Tevens zorgt de gemeente dat er in specifieke gevallen extra ondersteuning beschikbaar is voor kinderen in aanvulling op een passende onderwijsplek, zoals het passend onderwijs beoogt.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Afname van aantal inwoners die laaggeletterd zijn

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Uitvoering geven aan het actieplan laaggeletterdheid

Omschrijving

Laaggeletterde inwoners kunnen taalcurssussen volgen die worden aangeboden door het ROC van Twente of via het Taalpunt Twenterand. In de raad van 18 juli 2023 is het nieuwe "Actieplan basisvaardigheden gemeente Twenterand 2023-2026" vastgesteld. Met het actieplan **basisvaardigheden van de gemeente Twenterand voor de periode 2023-2026**, wordt invulling gegeven aan het lokale beleid op het gebied van de basisvaardigheden als lezen, schrijven, rekenen en digitaal. Kern van het plan is een bredere blik op basisvaardigheden. We richten ons vooral op het ontwikkelen en uitvoeren van activiteiten rond het concreet signaleren en doorverwijzen van inwoners die niet voldoende basisvaardig zijn, naar cursussen en naar andere instellingen/vrijwilligersorganisaties verwijzen (zoals het Taalpunt) die verder kunnen helpen. Tevens sluiten wij aan bij het coalitieakkoord waarin de wens is uitgesproken om extra te blijven inzetten op laaggeletterdheid. Lage basisvaardigheden zijn een probleem, zowel in Nederland als in de gemeente Twenterand. In Twenterand is circa een op de zes inwoners laaggeletterd. Dit zijn 5.500 Twenteranders. Het thema basisvaardigheden wordt samen met alle partijen (daarom) breed bekeken en zij worden betrokken bij gemeentelijk beleid op het gebied van arbeid, zorg, welzijn, onderwijs, cultuur, inburgering en opvoeding. Het opsporen blijft een belangrijk element. Wij als gemeente Twenterand hebben al vele jaren de aanpak van laaggeletterdheid hoog op de agenda staan en willen ook nu (opnieuw) inzetten op een integrale aanpak. Het nieuwe vastgestelde actieplan voorziet hierin. In de raadsvergadering van 7 november 2023 is de motie 'Extra investering actieplan basisvaardigheden' aangenomen waarin voor twee jaar € 90.000,- beschikbaar wordt gesteld. Deze motie wordt samen met de partijen nader uitgewerkt in 2024.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Onderwijshuisvesting en leerlingenvervoer voldoet aan vastgestelde norm

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Onderwijshuisvesting en IHP**

Omschrijving

In 2023 is gewerkt aan het project Oranjeschool uit het coalitie-akkoord. In de ontwikkelingen rond dit onderwijsvastgoed speelt ook de beoogde (gewijzigde) locatie in het bestemmingsplan Vroomshoop-Oost dat parallel loopt. In de nieuwe school zien wij graag kinderopvang opgenomen. Hierin is vertraging gekomen vanwege de toepasbaarheid van het Didam-arrest op een keuze voor de kinderopvang. Om dit proces in goede banen te leiden wordt gebruikgemaakt van externe expertise. Eind 2023 blijkt de procedure geen kandidaten op te leveren. Een nieuwe ronde lijkt noodzakelijk. Medio 2024 zal naar verwachting een definitieve kredietaanvraag naar de raad gaan, als duidelijk is of een - en zo ja, welke - kinderopvangorganisatie gaat deelnemen in dit project. De stijging van leerlingaantallen voor sbo De Sleutel lijkt meerjarig. Dit wordt onderzocht. Hiervoor komt begin 2024 een aanvraag voor vervangende huisvesting binnen, waar de gemeente dan uiterlijk eind 2024 een besluit over moet nemen. Dit besluit gaat waarschijnlijk extra kosten met zich meebrengen.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Kinderen krijgen een passende onderwijsplek en afgestemde (jeugd)hulp/zorg

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Bewegingsonderwijs**

Omschrijving

Vanaf het schooljaar (2023-2024) zijn 2 lessen bewegingsonderwijs per week verplicht op de basisschool. Voor het speciaal basisonderwijs geldt een norm van 3 lessen per week. In 2023 zijn alle roosters voor na de zomervakantie, in goed overleg met de scholen tot stand gekomen. Dit zijn de roosters voor de gemeentelijke sportaccommodaties en deels in het Punt en de Klaampe. Scholen kunnen ook op andere locaties bewegingsonderwijs geven. Eventuele gevolgen m.b.t. sloop Krijgerstraat worden in 2024 verder uitgevoerd. Tevens is de normvergoeding 2023 verhoogd ten opzichte van 2022, waardoor de kosten voor het gebruik van de sporthal of gymzaal hoger uitvallen.

Metingen

Beleidsdoelen	2023	2022	2021	2020	2019	2018	Bron
Basisvaardigheden zijn vergroot							
Aantal peuters dat wordt bereikt (zowel reguliere peuters als doelgroeppeuters (VVE))	553	506	452	418	313	170	Opgave instellingen
Aantal cursisten die een taal cursus volgen bij het ROC	39***	58	42	38	40	50	ROC
Aantal cursisten aangemeld via Taalpunt	239****	58**	18*	31	90	37	Taalpunt
Aantal leerlingen leerlingenvervoer	368*****	333	366	298	282		

* dit aantal is lager als gevolg van corona

** dit aantal is hoger, na coronaperiode stijging van het aantal (ook de digitale cursisten zijn meegerekend)

*** dit aantal is lager, doordat de inburgering nu bij andere taalaanbieder ligt

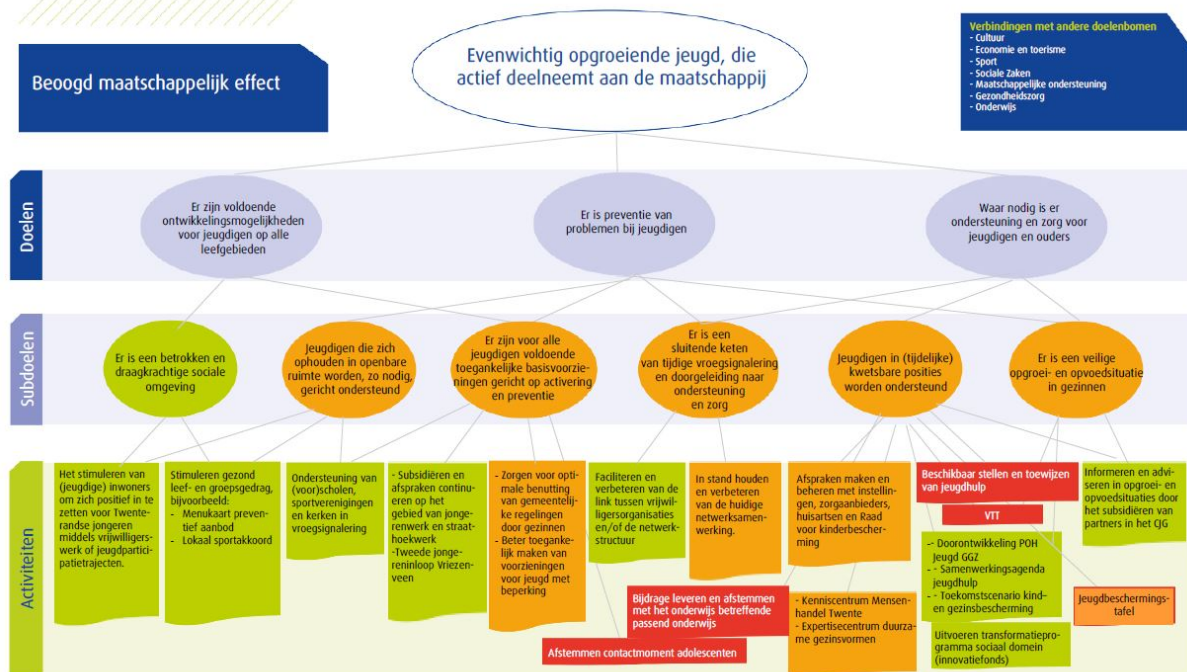
**** dit aantal is hoger, doordat het digi aanbod verhoogd is, inlopen zijn georganiseerd en cursussen en workshops zijn geregeld. Ook de kortere hulpvragen zijn nu bijgehouden (239 is opgebouwd uit 142 langer lopende trajecten en 97 kortere hulpvragen, tussen 1 en 4 keer). Ook is het aantal hoger door de komst van de Avondschool en de naweeën van corona (2020 t/m 2022 lag veel stil en moest het weer op gang komen).

***** peildatum 1 april 2023

Doelenboom Jeugd

Doelenboom

Jeugd | 2023

Beoogd maatschappelijk effect

Evenwichtig opgroeiende jeugd, die actief deelneemt aan de maatschappij.

Doel: Er zijn voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor de jeugd op alle leefgebieden

De meeste jeugdigen groeien probleemloos op, ouders zijn hiervoor als eerste verantwoordelijk. Daarnaast zijn er voldoende voorzieningen op het gebied van sport, welzijn, cultuur, educatie, gezondheid en vrije tijd waarin de Twenterandse jeugd zich kan ontwikkelen.

Doel: Er is preventie van problemen bij jeugd

De gemeente wil voorkomen dat lichte opvoed- of opgroevragen uitgroeien tot zorgvragen.

Doel: Waar nodig is er ondersteuning en zorg voor jeugdigen en ouders

Voor ouders en jeugdigen waarvoor het niet vanzelfsprekend is dat alles vanzelf goed verloopt, is aanvullende ondersteuning of zorg nodig om ook voor hen de kans om evenwichtig op te groeien te vergroten. We streven naar effectieve en efficiënte ondersteuning en zorg waarmee we de eigen kracht van ouders en jeugdigen versterken, met als doel dat ze zo snel mogelijk en zo goed mogelijk hun eigen leven (weer) vorm kunnen geven. De gemeente heeft op grond van de Jeugdwet een jeugdhulpplicht, die waarborgt dat jeugdigen de hulp ontvangen die zij nodig hebben.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Jeugd in (tijdelijk) kwetsbare posities wordt ondersteund

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Beschikbaar stellen en toewijzen van jeugdhulp

Omschrijving

Hervormingsagenda jeugd (nationaal)

Op 19 juni 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 definitief vastgesteld. Doel van de maatregelen in de Hervormingsagenda is het stelsel kwalitatief verbeteren en financieel houdbaar

maken: betere en tijdige zorg en ondersteuning voor jeugdigen en hun gezin, op de juiste plek en wanneer dit nodig is. In november is een implementatieplan opgesteld om tussen 2023 en 2028 aan de slag te gaan met concrete afspraken om de Hervormingsagenda uit te voeren. Regionaal en lokaal zijn er zogenaamde startfoto's opgesteld om de uitgangspositie regionaal en lokaal vast te stellen. Een belangrijk ambitie van de Hervormingsagenda is dat jeugdigen en hun ouders laagdrempelig en dicht bij huis terecht kunnen bij stevige lokale teams. Deze lokale teams hebben een goede verbinding met huisartsen, specialistische zorg en lokale voorzieningen, bieden waar nodig zelf lichte ondersteuning en hulp en verlenen toegang tot jeugdhulp. De inzet is gericht op het versterken van het gewone leven en de veerkracht van gezinnen en jongeren. In 2023 is onderzoek gedaan naar de huidige organisatie van de toegang tot ondersteuning en de onderlinge samenwerking in het voorveld. Dit is belangrijke input om ook in de toekomst een laagdrempelige toegang tot het sociaal domein te kunnen blijven bieden voor die inwoners die dat nodig hebben.

Toename kosten

Ondanks een hoge indexatie over 2023 zijn een paar grote systeemaanbieders in financieel zwaar weer gekomen. De ingezette herstelplannen dan wel continuïteitsplannen hebben extra regionale inzet gevraagd. Er was bij diverse aanbieders (niet-geïndiceerde en geïndiceerde jeugdzorg) ook sprake van forse cao-stijgingen. Daarnaast hebben het rijk en de gemeenten 20 miljoen uitgetrokken voor het verminderen van de werkdruk in de jeugdbescherming en jeugdreclassering als eerste stap in het verbeteren van de jeugdbeschermingsketen.

Omdat gemeenten verplicht zijn om reële tarieven te betalen is in februari 2023 besloten tot het uitvoeren van een onafhankelijk onderzoek. Hieruit bleek dat bij een deel van de tarieven geen sprake was van een volledig reëel tarief. Dit heeft geleid tot een substantiële stijging van de omvang van kosten van geïndiceerde hulp met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2023.

- **Samenwerkingsagenda jeugdhulp**

- **Omschrijving**

In 2022 hebben de Raden van de 14 Twentse gemeenten de Regiovisie Jeugdhulp Twente vastgesteld. Deze visie geeft richting aan de doorontwikkeling van de Jeugdhulp in Twente. De leidende principes uit de Regiovisie zijn in 2023 uitgewerkt in de meerjarige Samenwerkingsagenda Jeugdhulp. In november 2023 is de meerjarige Samenwerkingsagenda Jeugdhulp vastgesteld. Deze Samenwerkingsagenda is erop gericht om de jeugdzorg in Twente te verbeteren en te zorgen dat jeugdigen op tijd de juiste hulp krijgen. In deze agenda staat een aantal initiatieven om de zorg te verbeteren waar per direct aan gewerkt gaat worden door onderwijs, zorg en gemeenten. Het verminderen van de instroom in residentiële jeugdhulp (waaronder de Jeugdzorgplus) en het creëren van kleinschalige (woon)voorzieningen is een urgent doel.

De samenwerkingsagenda is opgedeeld in 5 actielijnen:

1. Wonen en Zorg
2. Onderwijs en Zorg
3. Samenwerken met de sociale basis
4. Geïntegreerde ambulante zorg
5. Gedwongen kader/Toekomstscenario.

Ook blijkt dat het aantal uithuisplaatsingen in Twente hoger is dan gemiddeld en dat de residentiële zorg steeds zwaarder wordt. Dit vraagt om een intensieve aanpak met de hoogst mogelijke urgentie, die gericht is op het terug dringen van het aantal en de duur van uithuisplaatsingen. Daarom zijn we vanuit de Samenwerkingsagenda gestart met de Versnellingsaanpak Twente, waarbij we ons richten op het intensiveren van ambulante aanbod in de vorm van Team AnderS, het terugdringen van instroom in verblijf en het stimuleren van door- en uitstroom naar zo thuis mogelijk. Team AnderS biedt specialistische hulp aan jeugdigen/gezinnen met complexe hulpvragen waarbij een uithuisplaatsing dreigt.

Er worden tevens concrete acties uitgezet voor het doorontwikkelen van het aanbod van integrale ambulante hulp, de ontwikkeling van kleinschalige woonvormen en van een aanmeldpunt voor wonen en verblijf.

- **Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming**

- **Omschrijving**

Kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel moeten kunnen rekenen op goede zorg. Het Toekomstscenario Kind – en gezinsbescherming schetst op hoofdlijnen hoe de kind- en gezinsbescherming er in de toekomst uit zou kunnen zien. Deze ontwikkeling richt zich op het slimmer

en effectiever organiseren van (de samenwerking in) de jeugdbeschermingsketen. De basisprincipes zijn gezinsgericht, rechtsbeschermend en transparant, eenvoudig en lerend.

Gezien de zorgen rondom de veiligheidsketen wordt in de komende jaren in Twente in gezamenlijkheid toegewerkt naar de realisatie van het Toekomstscenario. In 2023 is samen met gemeenten, Gecertificeerde Instellingen, VTT en de Raad van de Kinderbescherming gewerkt aan een plan van aanpak voor Twente. Twenterand was hierin een van de pilotgemeenten en daarom direct betrokken bij de ontwikkeling van het plan. Doordat diverse partners onvoldoende capaciteit beschikbaar hadden om te starten met de pilots is het project stil komen te liggen. In 2024 wordt het traject opnieuw opgestart. Het Toekomstscenario kent een grote samenhang met de regionale Samenwerkingsagenda Jeugdhulp en wordt daarom afgestemd in actielijn 5.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er zijn voor alle jeugdigen voldoende toegankelijke basisvoorzieningen gericht op activering en preventie

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Subsidiëren en afspraken continueren op het gebied van jongerenwerk en straathoekwerk**
Omschrijving

Nadat het niet lukte om te komen tot een goede samenwerking tussen verschillende organisaties voor jongerenwerk heeft de gemeenteraad op 7 juli 2021 de motie 'opdracht jongerenwerk' aangenomen. Op basis daarvan is besloten dat het jongerenwerk door één organisatie moet worden uitgevoerd die sociaal verankerd is in alle kernen van de gemeente Twenterand. In 2023 is het jongerenwerk nog uitgevoerd door Stichting Zorgzaam Twenterand, Stichting Reflection, Stichting Jongerenwerk Den Ham en Stichting Inluzio middels een begrotingssubsidie. Focus hierbij lag op outreachend jongerenwerk, maatschappelijke diensttijd op school, individuele weerbaarheidstrainingen en groepsaanpakken, in samenwerking met netwerkpartners als jeugdconsulenten, POH jeugd GGZ, gezinswerkers, sportverenigingen en boa's. Het verbeteren van de mentale weerbaarheid van de Twenterandse jongeren was hierbij één van de speerpunten. Op 7 februari 2023 heeft de gemeenteraad met de motie Herpositionering Jongerenwerk: "nieuwe afspraken, nieuwe start" gevraagd om een subsidieregeling met mededinging om te komen tot een onderbouwde keuze voor één partij. Op 1 juni 2023 trad de Subsidieregeling jongerenwerk Twenterand 2024 en 2025 in werking. Een onafhankelijke adviescommissie heeft het college geadviseerd over de aanvragen die zijn binnengekomen. Op basis hiervan is de subsidie verleend aan Zorgzaam Twenterand. De opgave is gegoten in een activiteitenplan waar volop ruimte is voor nieuwe ontwikkeling en innovatie en waarbij het jongerenwerk nauw samenwerkt met netwerkpartners en andere disciplines van ZorgSaam.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is een veilige opgroei- en opvoedsituatie in gezinnen

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Veilig Thuis Twente**
Omschrijving

VTT kampte in 2023 met een oplopende werkvoorraad. Hierop zijn intern maatregelen genomen, maar deze hebben niet voldoende effect gehad waardoor de wachtlijst verder is toegenomen. De toename van meldingen lijkt een autonome en structurele ontwikkeling te zijn, die past in het landelijk beeld. Daarnaast zien we in de gehele zorgketen problemen in de doorstroom. Centrumgemeente Enschede heeft in het najaar van 2023 besloten om een incidentele subsidie te verstrekken aan Veilig Thuis Twente ten behoeve van de inhuur van personele capaciteit om de druk te verlichten. Daarnaast wordt het gesprek gevoerd tussen gemeenten en VTT over de lange termijn en de doorontwikkeling van VTT in relatie tot het Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming.

Metingen

Beleidsindicatoren	2023	2022	2021	2020	2019	2018	Bron
Voor alle jeugdigen zijn er voldoende en toegankelijke voorzieningen							
Aantal activiteiten dat door jongeren zelf wordt georganiseerd bij St. Zorgzaam Twenterand (SZST)	109	66	100	42	56	70	Stichting ZorgSaam Twenterand (SZT)
Waar nodig is er ondersteuning en zorg voor jeugdigen en ouders							
Aantal bezoekers CJG Loket	41	48	21	34	64	82	SZT
Aantal Bezoekers website Loes.nl	*	514.907	326.273	364.556	337.134	296.265	SZT/GGD
Aantal uitgevoerde trajecten BOR	2	4	3	3	5	4	Humanitas
Aantal uitgevoerde trajecten Homestart	1	3	0	1	2	1	Humanitas
Er is een sluitende keten van tijdige vroeg signalering en doorgeleiding naar ondersteuning en zorg							
Aantal jongeren gemeld in het zorgnetwerk door SZT	136	152	125	74	46	57	SZT
Kwetsbare jeugd incl. jeugdgroepen wordt/ worden ondersteund							
Aantal individuele coaching plannen door SZT	27	38	28	17	20	13	SZT
Aantal jeugdige/jongvolwassen vrijwilligers dat betrokken is bij het jongerenwerk van SZT	139	136	157	24	108	188	SZT
Een overzicht van vrij toegankelijke voorzieningen per kern.	1	1	1	1	1	gereed	
Totaal aantal jeugdhulpvoorzieningen (wordt nieuwe indicator)	nvt	1.144	1.040	1.292	717	951	Interne systemen
totaal aantal jeugdigen uniek (wordt nieuwe indicator)	nvt	689	661	733	-	-	Interne systemen
Er is een expertisecentrum duurzame gezinsvormen gerealiseerd	Nee	Nee	Nee	Nee			
er is een regionaal meldpunt loverboyproblematiek / mensenhandel Twente gerealiseerd	Ja	Ja	Ja	Nee			
De vier jeugd welzijnorganisaties zijn betrokken bij herpositionering jongerenwerk hebben gezamenlijke werkafspraken gemaakt	n.v.t.	Nee	Nee	Ja			

Vernieuwde beleidsindicatoren	2023	2022	2021	2020	2019	2018	Bron
Totaal aantal unieke jeugdigen dat geïndiceerde zorg heeft ontvangen**	1.020	1.048	-	-	-	-	Interne systemen
Totaal aantal unieke jeugdigen met verblijf ***	138	149	-	-	-	-	Interne systemen
Totaal aantal unieke jeugdigen met ambulante zorg ***	910	935	-	-	-	-	Interne systemen
Totaal aantal unieke jeugdigen met een maatregel (ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing) ***	116	136	-	-	-	-	Interne systemen

* Deze metingen zijn niet bij ons ingediend

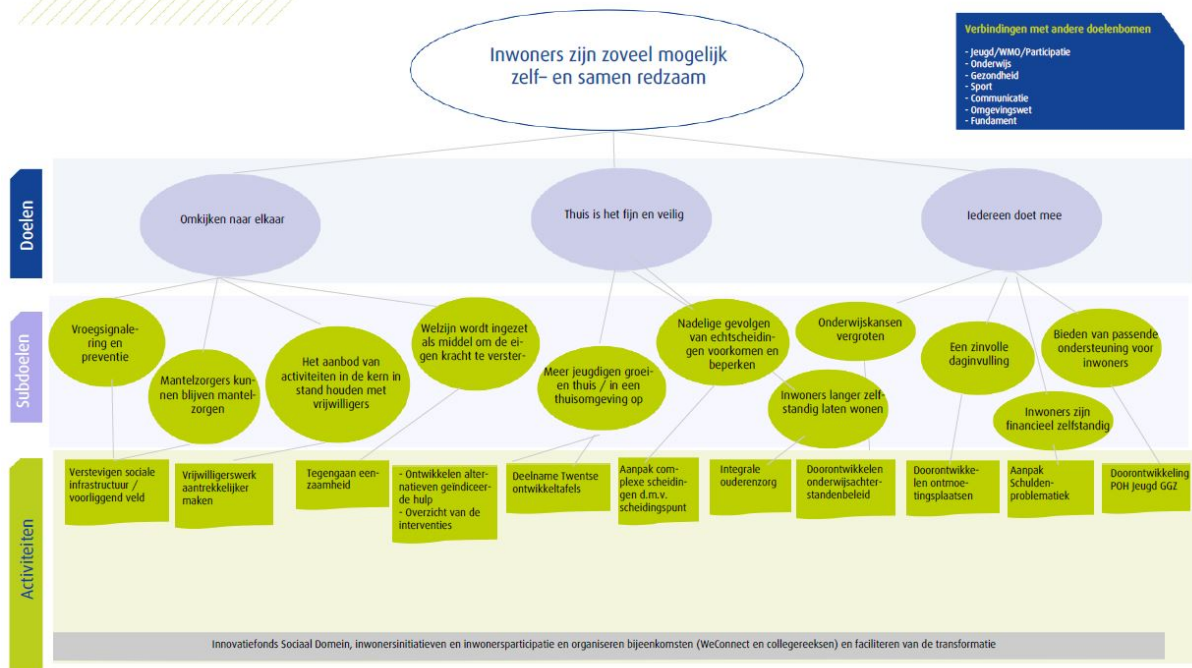
** Dit betreft het aantal unieke BSN's met een lopende indicatie in het aangegeven jaar

*** Jeugdigen kunnen meerdere soorten geïndiceerde zorg ontvangen. Om die reden tellen deze indicatoren niet precies op tot het aantal unieke jeugdigen dat geïndiceerde zorg heeft ontvangen

Doelenboom Transformatie Sociaal Domein

Doelenboom

Doelenboom Ontwikkelprogramma Transformatie Sociaal Domein 2023

Beoogd maatschappelijk effect

Het integrale beleid over het sociaal domein is opgenomen in de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein (IBN 2023-2026). Na een periode van evalueren, ophalen en schrijven is de nieuwe beleidsnota medio 2023 vastgesteld en vormt dit het kader voor de komende jaren. In de beleidsnota werken we aan 4 themalijnen: de zelfredzame, participerende, lerende en gezonde Twenterander. Hierin zijn de bestuurlijke wensen uit het coalitieakkoord en collegeprogramma met het scenario "Economisch sterk met een sociaal kloppend hart" rondom het sociaal domein vertaald en wordt er ingespeeld op relevante trends en ontwikkelingen richting de toekomst. In de IBN wordt er vanuit verschillende domeinen binnen de gemeente integraal samengewerkt aan gemeenschappelijke doelen.

Om aan de gemeenschappelijke doelen concreet invulling te geven is er in 2023 gestart met het opstellen van een Maatschappelijke Agenda (MAG). In deze MAG staan de prioriteiten voor het jaar en staan concrete acties om met elkaar aan de geprioriteerde doelen te werken. De MAG is van ons allemaal: tientallen professionals en inwoners hebben meegedacht om een zo concreet en compleet mogelijke agenda neer te zetten.

Het gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van deze acties en het samen werken aan de gemeenschappelijke bedoeling is een compleet nieuwe werkwijze en vraagt om een andere manier van denken en samenwerken. Het programma transformatie is dus ingericht als MAG, en de doelenboom biedt inzicht in alle doelen en acties die we de aankomende jaren willen gaan uitvoeren. Elk jaar wordt er in de programmabegroting van opvolgend jaar nieuwe prioriteiten vastgesteld, zo kunnen we optimaal inspelen op actualiteit en hebben alle samenwerkingspartners vroeg duidelijk wat de prioriteiten voor aankomend jaar worden. Regionaal wordt er aangesloten bij trajecten/projecten die het beste passen bij de lokale prioriteiten/opgaven van Twenterand.

Doel: Omkijken naar elkaar

Doel: Thuis is het fijn en veilig

Doel: Iedereen doet mee

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Meer jeugdigen groeien thuis/in een thuisomgeving op

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Overzicht interventies Sociaal Domein**

Omschrijving

POH Jeugd: de praktijkondersteuners jeugd voorzagen in 2023 bij vrijwel alle Twenterandse huisartsen duidelijk in een behoefte. De POH'ers hebben structureel extra uren gekregen.

NPO Onderwijs: de komende periode komt er landelijk 8,5 miljard euro vrij om door corona opgelopen achterstanden in het onderwijs terug te dringen. Ook de gemeente krijgt hiervoor geld. We zijn met scholen in gesprek over een zo goed mogelijke besteding van deze middelen, waarbij de gemeente zoveel mogelijk faciliteert en versterkt wat de scholen doen. Met naast het terugdringen van onderwijsachterstanden ook aandacht voor het mentaal welbevinden van kinderen, jongeren en hun ouders.

Preventieakkoord: de gemeente heeft in 2022 samen met voorliggende partners een concept preventieakkoord opgesteld. Hierbij komen twee van de drie landelijke preventiethema's (overgewicht, roken en alcohol) terug en was er daarnaast ruimte voor lokale accenten. Het preventieplan is in 2023 aangenomen en richt zich op de thema's verleiding en verslaving (roken, drugs, alcohol, vpen e.d.), ontmoeting/eenzaamheid, geldzorgen/armoede en lekker in je vel (overgewicht/mentale gezondheid). In de toekomst vinden deze thema's met bijbehorende acties hun plek in de Maatschappelijke Agenda.

We blijven inzetten op gezinswerk, want we willen jeugdigen en gezinnen laagdrempelig, snel en efficiënt ondersteunen om op die manier een bijdrage te leveren aan vroegsignalering, aan het voorkomen van problemen (preventie), aan het afschalen van zorg en aan normalisering (regionale jeugdhulp). In 2023 heeft het gezinswerk daarom structurele extra uren toegekend gekregen.

Het innovatiefonds is geëvalueerd en omgebouwd tot het stimuleringsfonds.

Vanuit de Specifieke Uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA) zijn ook een aantal interventies ingekocht die in 2024 ingezet gaan worden. Het betreft bijvoorbeeld een voorliggende dagstructurering, een zelfhulpportaal, interventies rondom gezonde leefstijl en interventies voor het verbeteren van de mentale gezondheid van onze inwoners. Hierover in de nieuwsbrief sociaal domein meer.

Binnen de uitvoering van IBN en de cultuurverandering rond Transformatie in het sociaal domein wordt ook gewerkt aan de doelen rond de zgn. POK-middelen die wij ontvingen vanwege de Parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslagen (POK). In 2023 is met deze middelen gewerkt aan herstel van vertrouwen in de overheid. Conform VNG-advies is dit begonnen met versterking van de dienstverlening. Bij Wmo en Jeugd is een triage ingesteld zodat inwoners sneller op de juiste plek komen in het voorveld of bij geïndiceerde zorg en niet onnodig lang moeten wachten. Dit heeft al geholpen in het terugdringen van de wachtlijsten. Ook is onderzoek gedaan naar de doorbraakmethode (anders integraal werken), gewerkt aan een inventarisatie t.b.v. een toekomstbestendige toegang en een start gemaakt met een verkenning over "vertrouwen in de overheid", vooral ook in relatie tot het coalitie-akkoord/ collegeprogramma én de visie op (excellente) dienstverlening, zoals mede benoemd in de organisatieontwikkeling. Het komende jaar (2024) zullen op deze thema's nadere concrete stappen gezet gaan worden. De hiertoe gereserveerde middelen zullen hiervoor uit de reserve (ARR) gehaald worden.

Voor interventies als het Scheidingspunt, Meldpunt Geldzorgen en de Hervormingsagenda Jeugd, enz. verwijzen wij naar de doelenbomen Gezondheid, Sociale Zaken en Jeugd.

- **Twentse transformatie**

Omschrijving

De in 2023 landelijk vastgestelde Hervormingsagenda Jeugd vraagt om zowel regionale als lokale implementatie. We zijn in Twente gezamenlijk opgetrokken in het consultatietraject op de Hervormingsagenda en doen dat ook in de uitvoering.

In de Twentse Samenwerkingsagenda (zie Doelenboom Jeugd) sluiten we zo goed mogelijk aan op de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. Belangrijke thema's zijn:

- Terugdringen residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk opgroeien.
- Het normaliseren en versterken van het gewone leven.
- Ondersteuning zoveel mogelijk vormgegeven als (groepsgerichte) vrij toegankelijke voorziening in de wijk.
- Het oppakken van problemen in de context van het hele gezin.
- Steviger verbinden van jeugdhulp aan aanpalende domeinen zoals het onderwijs, volwassenen-ggz en bestaanszekerheid, met extra aandacht voor de overgang van 18- naar 18+
- Stevige lokale teams en toegang: het versterken van de kwaliteit en expertise bij de toegang en het toevoegen van (specialistische) expertise.
- Het versterken van de samenwerking met informele steunfiguren,

Behalve de Hervormingsagenda speelt ook de landelijke ontwikkeling van het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming een rol (zie Doelenboom Jeugd). Deze ontwikkeling richt zich op het slimmer en effectiever organiseren van (de samenwerking in) de jeugdbeschermingsketen. Het Toekomstscenario kent een grote samenhang met de samenwerkingsagenda. Om die reden wordt dit meegenomen in de uitwerking van de actielijnen.

Beleidsdocumenten

Integrale Beleidsnota Sociaal Domein 2019-2023

Wat heeft het gekost

Overzicht van baten en lasten Sociaal Domein

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
Doelenboom sociale zaken				
Lasten	23.955.691	23.241.456	19.691.875	878.100
Baten	-21.481.117	-18.668.188	-14.435.164	-1.513.200
Saldo van baten en lasten	2.474.573	4.573.268	5.256.711	-635.100
Doelenboom maatschappelijke ondersteuning				
Lasten	13.067.839	13.201.848	12.885.061	28.091
Baten	-356.633	-334.396	-334.396	0
Saldo van baten en lasten	12.711.206	12.867.452	12.550.665	28.091
Doelenboom gezondheidszorg				
Lasten	2.646.749	2.630.387	2.194.866	0
Baten	-455.521	-435.521	0	0
Saldo van baten en lasten	2.191.228	2.194.866	2.194.866	0
Doelenboom onderwijs				
Lasten	4.703.471	4.223.557	4.382.039	0
Baten	-1.241.054	-1.082.487	-1.082.487	0
Saldo van baten en lasten	3.462.417	3.141.070	3.299.552	0
Doelenboom jeugd				
Lasten	17.446.602	17.796.848	17.950.382	45.000
Baten	-2.130.834	-1.810.113	-665	-1.809.448
Saldo van baten en lasten	15.315.768	15.986.735	17.949.717	-1.764.448
Totaal programma lasten	61.820.351	61.094.096	57.104.223	951.191
Totaal programma baten	-25.665.159	-22.330.705	-15.852.712	-3.322.648
Totaal saldo van baten en lasten	36.155.192	38.763.391	41.251.511	-2.371.457
Mutaties reserves db sociale zaken	-605.727	110.120	-79.880	-852.550
Mutaties reserves db maatschappelijke ondersteuning	466.285	174.700	-77.000	-8.660
Mutaties reserves db gezondheidszorg	0	0	0	0
Mutaties reserves db onderwijs	-813.966	-801.516	-183.316	0
Mutaties reserves db jeugd	2.319.288	1.707.618	-47.364	-45.000
Totaal mutatie reserves	1.365.880	1.190.922	-387.560	-906.210
Geraamd resultaat	37.521.072	39.954.313	40.863.951	-3.277.667
<i>gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten</i>	<i>-2.608.199</i>			

Wat heeft het gekost

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op het programma 'sociaal domein' is € 2.608.000 lager dan geraamd. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

Sociale Zaken

- Algemene bijstand - op de algemene bijstand zit een voordeel van iets meer dan €1 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door met name minder personen in de bijstand, IOAW en IOAZ dan begroot (€460k voordeel). Het overige voordeel zit hem in een voordelig BUIG-budget.
- Het participatiebudget laat een voordeel zien van € 95.000. De oorzaak hiervan is puur

volumewerking, er zijn minder verstrekkingen geweest.

- Wat betreft SW Lokaal en SW Groen is er in 2023 sprake van een voordeel van €350.000. Het voordeel wordt mede veroorzaakt door een positieve eindafrekening van Ontplooi van € 104.000 en €30.000 meer vergoeding voor uitgeleend personeel en lagere personeelslasten. Verder is er minder uitgegeven aan meerjarig onderhoud. Totaal een onderschrijding van € 57.000. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken'. De onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd.

- Onder sociale zaken worden ook de budgetten voor Vluchtelingen, Vluchtelingen Oekraïne, Inburgering en de Camping Blekkenhorst verantwoord. Deze budgetten tezamen laten een voordeel zien van €1.200.000. Dit voordeel wordt veroorzaakt door een hogere normvergoeding voor ontheemden dan dat de daadwerkelijke kosten zijn en een voordeel in verband met een andere berekening voor de vergoeding vanuit het COA.

Maatschappelijke Ondersteuning

- Op maatwerkvoorzieningen is er overall een nadeel van €420.000. De oorzaak is te vinden in doordat er abusievelijk bij de prognose een bedrag aan toegerekende lasten is meegenomen.
- De voorzieningen WMO laten een voordeel zien van € 90.000. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel van €180.000 door strengere verordening en meer hergebruik van de voorzieningen die terug zijn gekomen. Verder zit er ook een onderschrijding op het innovatiebudget van €30.000 en is er een nadeel van €120.000 op de vervoersvoorzieningen, zoals scootmobielen en andere ZIN.
- Er is voor € 25.000 meer aan eigen bijdrages maatwerkvoorzieningen en opvang WMO ontvangen dan begroot. Dit is een incidenteel voordeel.
- Algemene voorzieningen WMO heeft een voordeel van € 82.500. Dit komt doordat er minder verstrekkingen zijn geweest en een langere afhandeltermijn van meldingen, waardoor mensen uit zichzelf oplossingen en alternatieven zijn gaan zoeken. Daarnaast zijn de consultants kritischer gaan kijken in combinatie met het feit dat er meer gekeken wordt naar mogelijkheden in het voorliggend veld. Ook hebben er dit jaar minder burgers gebruik gemaakt van de gemeentepolis.
- Eerstelijnsloket WMO en het genotsmiddelenbeleid laten een onderschrijding zien van € 100.000, omdat de plannen niet volledig tot uiting zijn gekomen in 2023. Wat betreft het genotsmiddelenbeleid is hier al structureel op geanticipeerd in de begroting 2024.
- Op de PGB WMO is sprake van een voordeel van € 240.000. Dit voordeel bestaat voor €80.000 uit een voordeel op de PGB's (WMO en HO). Dit komt door een strengere verordening en meer zorg in natura. Verder is er nog een onderschrijding van € 120.000 op het uitvoeringsbudget, omdat niet het gehele bestedingsplan is uitgevoerd. Ook laat de bijdrage aan de Regio Twente op dit budget een onderschrijding van €40.000 zien.
- Het bedrag dat vanuit de 2D's met WMO gemoeid is, zal in de reserve sociaal domein worden gestort.

Gezondheidszorg

- Het onderdeel jeugdgezondheidszorg maatwerkdeel laat in 2023 een nadeel zien van € 87.000. Dit nadeel kan worden verklaard doordat het budget van de POH niet is meegegroeid met het aantal huisartsen dat hier nu actief gebruik van maakt.
- Op de budgetten van Openbare Gezondheidszorg zit een voordeel van €25.000. Dit komt doordat er minder is uitgegeven aan de bestrijding van processierups en tevens niet uitgegeven BREDE Spuk gelden.
- Op het budget voor WVGGZ is een onderschrijding van €40.000. De plannen die voornemens waren zijn niet tot uiting gekomen. Dit gaat hoogstwaarschijnlijk in 2024 gebeuren.

Onderwijs

- Het leerlingenvervoer laat een nadeel zien van € 330.000. Dit komt door een toename van 33 leerlingen. Bij de BERAP leek er een nadeel te ontstaan van €100.000 te ontstaan, maar er is voor gekozen om hier niet op te anticiperen aangezien er in september altijd flinke fluctuaties in de aantallen kunnen ontstaan i.v.m. het begin van het schooljaar. Echter nam het aantal leerlingen met 32 toe ten opzichte van waarop geprognosticeerd was. Dit, in combinatie met de 15% stijging van het vervoerstarief, heeft tot de overschrijding geleiden.

Jeugd

- Als gevolg van het woonplaatsbeginsel, waarin Twenterand voor 50 minder jeugdigen met jeugdbescherming verantwoordelijk is, kent het budget voor jeugdbescherming een voordeel van €250.000. Op het gebied van Maatwerkdienstverlening 18- is sprake van een nadeel van €180.000. Dit wordt veroorzaakt door de afwikkeling van de reële tarieven. Per saldo kent Jeugdhulp een onderschrijding van €70.000.
- Van de centrumgemeente Almelo is een bedrag van € 320.000 ontvangen inzake beschermd wonen. In de afgelopen jaren zijn in de regio minder kosten gemaakt dan de ontvangen rijksbijdrage.

De verschillen zijn verdeeld over de regio. Deze middelen zijn benodigd voor doorontwikkeling en doordecentralisatie beschermd wonen (een wettelijke verplichte taak), daarom zijn deze gelden in de reserve sociaal domein gestort.

- Op individuele voorzieningen natura jeugd is een onderschrijving van € 210.000, omdat er begroot was op een groter aantal jeugdigen. Daarnaast is de € 100.000 die beschikbaar is gesteld voor verblijfskosten niet aangewend.
- Het bedrag dat vanuit de 2D's met Jeugd gemoeid is, zal in de reserve sociaal domein worden gestort.